

● SUURARENDUS HAAPSALUS

Haapsallu plaanib tulla veel üks kauplustekett

Haapsalus Lao tänava ja Kiltsi tee juurde rajatavasse ärikvartalisse võib muude ärihoonete seas tulevikus asuda ka jaeketi Meie Toidukaubad pood.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

„Esmalt rajame kogu taristu, sealhulgas elektri-, side-, vee- ja sadeveesüsteemid ning teedevõrgu koos kergliiklusteede ja sõiduteedega. Pärast taristu valmimist saame asuda juba hooneite projekteerimise ja ehitamise juurde. Eelduslikult valmib esimesena toidukauplus aadressil Lao 2,“ rääkis arendaja, OÜ Jaama Arendus juhatuse liige Kristo Priimägi Lääne Elule.

Lao tänava juurde paigaldatud sildil on kirjas, et taristu ehitab Jaama Arenduse tellimusel Fertum Holding ja töö peaks valmis saama tänavu 30. augustiks.

Alale mullu novembris kehtestatud detailplaneeringu järgi soovitakse sinna rajada ühekuni neljakorruselisi ärihooneid. Praegu avaldas Priimägi ühe selle piirkonna vastu huvi tundnu nime. „Ainsana võin hetkel avalikult välja öelda Meie Toidukaubad, teiste võimalike huviliste osas kehtib konfidentsiaalsuskokkulepe,“ ütles ta.

Jaeketi Meie Toidukaubad nõunik Tarmu Kurm ütles Lääne Elule, et ettevõtte kaalub tõsiselt sinna kaupluse rajamist, aga kuna projekt on algusjärgus, saavad nad plaanidest täpsemalt rääkida siis, kui kõik on lõplikult kokku lepitud.

Kui suureks kogu kvartali investering kasvab, seda Priimägi veel öelda ei osanud. „Raske täpselt prognoosida, sest hooned rajame vastavalt kliendi soovide-

Lao tänava ja Kiltsi tee äärde plaanitava ärikvartali ehitus algas kommunikatsioonitrasside rajamisega.

JUHAM HEPNER

● „Praegu on suurem osa kaubandus- ja teenindusettevõtetest koondunud Tallinna maantee piirkonda,“ rääkis Kristo Priimägi.

le, kehtestatud detailplaneeringu kohaselt on maksimaalne võimalik rajatav hoonete kogupindala üle 10 000 ruutmeetri,“ mainis ta. „Osa kinnistuid võorandame, teistele rajame hooned ise.“

„Praegu on suurem osa kaubandus- ja teenindusettevõtetest koondunud Tallinna maantee piirkonda. Samal ajal on Kiltsi tee ja Paralepa piirkonda viimastel aastatel rajatud arvukalt

uusi kodusid ning sinna on asunud elama paljud pered. Näiteks toidupoel vajadus on piirkonnas kindlasti olemas. Lisaks on arendatav ala logistiliselt heas asukohas. Suur pluss oleks kindlasti see, kui kunagi raudteehüendus taastatakse,“ rääkis Priimägi.

Detailplaneeringu seletuskirjas on toodud välja, et parkimine lahendatakse krundisiseselt. Seletuskiri lisab, et kavandatud äri-

hooned sobituvad põhi- ja kõrvalmaantee ristumiskoha ning planeeritud raudteetrassi koridori vahelisele alale. Planeeringuga on kavandatud viis ärimaa, üks üldkasutatava maa, kuus transpordimaa ja üks veekogude maa sihtotstarbega krunt.

Planeeringu järgi pääseb kruntidele mööda olemasolevaid teid ja tänavaid. Ärimaa kruntidele on kavandatud juurdepääs Lao täna-

Meie Toidukaubade Taebla pood valmib paari aasta jooksul

Jaeketi Meie Toidukaubad nõunik Tarmu Kurm ütles, et Taeblasse plaanitava kaupluse kohta on rajamisosutus tehtud ning nüüd sõltub kaupluse ehituse algus ettevõtte uute kaupluste ehitusgraafikust.

„Paari aasta jooksul on kavas Taebla kauplus avada,“ märkis Kurm. Poe ehitus ise võtaks tema sõnul aega mõne kuu, aga seda oleks parem teha soojal aastajal. „Küsimus ongi nüüd meie ehitusgraafikus.“

Taebla on Kurmi sõnul piisavalt suur asula, et seal on lisaks olemasolevale Coopi poele ruumi ka uuele kauplusele. „Hea, kui asulas pole üks pood monopoolses seisus.“

Juhan Hepner

valt. Lisaks tuleb ühele krundile juurdepääs Ungru teelt. Ühel krundist on planeeringu järgi võimalus rajada kütusetankla.

Abilinnapea Peep Aedviiru sõnul on linnal sõlmitud arendajaga kokkulepe, et planeeringualale jääva tänava ehitab arendaja välja oma rahaga. „Nad peavad teed ja tänavad valmis ehitama. See on alus, et üldse seal muud teha. Et poleks nii, et hooned saavad valmis ja siis jääks teed ja tänavad linna teha,“ rääkis ta.

Abilinnapea kinnitas, et Lao tänav jääb avalikuks teeks. „Lao tänav kinni ei lähe. Linna valduses olev tee ehitatakse viisakal kujul välja,“ märkis ta.

Kannatanud nõuavad avarii põhjustajale maksimumkaristust

Poolteist aastat tagasi Herjaval hukkunuga lõppenud avarii põhjustanud Andrei Škeninile küsib prokurör kaheksa, kannatanute esindaja aga maksimaalset, 12 aastast vangistust ning kaitsja keskmisest kergemat karistust.

Škenin viibib praegu uue kuriteo tõttu vahi all ja prokurör Indrek Kalda sõnul on tal sellega kadunud ka osalise tingimisi karistuse võimalus. Kalda tõi välja, et juba kaks kuud pärast traagilist õnnetust tabati Škenin joobeseisundis autoroolist. Toona lahendati juhtum väärteona ja mehelt võeti juhtimisõigus kolmeks kuuks. Praegu on Škenin vahi all mootorsõiduki joobeseisundis juhtimise eest.

Škenini kaitsja Urmas Simoni tõi aga välja, et karistust ei saa suurendada teo eest, mille eest

Andrei Škenin. MALLE-LIISA RAIGLA

pole süüdi mõistetud. Kaitsja sõnul istus süüdistatav lihtsalt autos ja tarbis alkoholi, mitte ei juhtunud purjuspäi sõidukit.

Paragrahv, milles Škeninit süüdistatakse, näeb ette 3–12 aastase vangistuse. Kalda hinnangul tuleks mõista üle keskmise karistus, kaheksa aastat, mille

le järgneb mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmine kolmeks aastaks. Kuna kohus arutas juhtunut lühimenetluses, vähendatakse karistust kolmandiku võrra ja reaalse karistus oleks viis aastat ja neli kuud.

Kannatanute esindaja Indrek Sirk nõustus küll süüdistusega, kuid soovis rangeimat võimaliku karistust. „Noore inimese elu on võetud ja lähedaste elu rikutud,“ ütles ta. Samuti ütles Sirk, et hukkunuga liiklusõnnetus ei tohiks olla süüdlasele odavam kui vigastusega lõppenud õnnetus ning seetõttu tuleks mittevahelise kahju maksta samuti enam kui kindlustus juba teinud on.

Simon leidis aga, et karistus peaks olema keskmisest madalam, sest Škenin on juhtunu tõttu psühholoogiliselt kannatanud.

Tsiviilhagide osas palus ta kohult arvestada süüdistatava võimalusega raha teenida.

Suurema osa kohtuistungist ajast vaatas vahi all olev ja istungil video teel osalev Škenin maha. Enda küsitlemist ta ei soovinud.

38aastast Škeninit süüdistatakse selles, et 2024. aasta 23. detsembri õhtul sõitis ta enda ettevõttele OÜ Läänemaa Kütte kuuluva autoga alkoholi- ja narkojoobes, kaldus vastassuunavööndisse ning enda ritta naastes põrkas kokku BMW-ga, mille kõrvalistuja, toona 20aastane Egert Tõkke hukkus. Kaitseväätenistuses olnud Tõkke oli parajasti kodus jõulupuhkusel.

Tõkke ei sõitnud üksinda, vaid sõpruskond kolme autoga liikis koos: kaks esimest au-

tot said vastassuunas Škeninist mööda, kuid viimasega põrkas ta kokku. „Škeninil oli alkoholi ja psühhotroopsete ainete tarvitamisest tulenev joove, ta ei tulnud mootorsõiduki juhtimisega toime ja sõitis vastassuunavööndisse. Tagasi pöörates sõitis otsa BMW-le,“ kirjeldas juhtunut Kalda. „Oleks võinud kaasa võtta ka kaks või kolm autotäit inimesi,“ lisas Sirk.

Kalda sõnul kirjeldasid tunnistajad nii õnnetuse hetke kui ka seda, et Škenin põgenes sündmuskohalt, kuid tuli siis tagasi.

„Süüdistusele on väga raske vastu vaielda: mis on juhtunud, on juhtunud. Ta tunnistab süü, võtab endale selle eest kogu vastutuse,“ ütles Simon.

Kalda sõnul ei ole Škenin suutnud täpselt kirjeldada tol õh-

tul juhtunut. Simoni sõnul elab Škenin samuti juhtunut raskelt üle, nagu hukkunud noormehe lähedasedki.

Kindlustuselt on noormehe vanemad saanud mittevahelise kahju hüvitamiseks kumbki 15 000 eurot, kuid Sirk palus kohtul hinnata, kas see on piisav ning vajadusel süüdlaselt välja nõuda suurem summa. Sirk hindas, et summa võiks juba koos makstuga kokku olla vähemalt 25 000 eurot, kuid pigem 33 000 euro lähedal.

„Mul on väga kahju, et see õnnetus juhtus ja ma loodan, et perekond Tõkke andestab mulle kunagi,“ ütles Škenin oma lõpulauses.

Kohus teeb oma otsuse 21. septembril.

MALLE-LIISA RAIGLA

● JUHTKIRI

Aitäh, Augustibluus

Iga festivali elus saabub aeg, mil noorus on pöördumatult möödas. Tihtipeale kaovad koos noorusega ka värskus ja karisma. Esinevad needsamad artistid, keda juba korduvalt on nähtud, aga kelle hää on nüüd kähedam, laval liikumine tõntsim, kes ei võta enam hästi keerulisemaid meloodiakäike välja. Muugi on sama: publik, mängupaigad, päevakavad, ainult igal aastal vanemad, väsinumad, hallimad. Hakkab levi- ma kopituselõhna.

Tänavu 32aastaseks saanud Augustibluusist kopituselõhna ei levi, kaugel sellest. Festival on nooruslikum, särtsakam, karismaatilisem kui kunagi varem. Kui on olnud aegu, kus pärast peo lõppu tiksus peas mõte, et kas järgmine Augustibluus üldse veel toimub, siis nüüd pole selles mingit kahtlust. Ta tuleb raudselt järgmisel aastal kindlalt jälle.

Festivali korraldajad eesotsas Raul Ukaredaga on teinud palju õigeid samme, mis parimasse meheikka jõudnud festivali tippvormis hoiavad ega kopitushaisu ligi lase. Õige on olnud rõhuasetus noortele talentidele – keda me tõenäoliselt mõne aasta pärast siia maanurka selle publiku ette enam meelitada ei suuda. Kui tänavused tähed Will Wilde, Toby Lee, Sean „Mack” McDonald ja teised suurtel lavadel kümnetele tuhandetele esinevad, võivad augustibluusijad öelda, et nad on neid kodus esinemas näinud. Õiged sammud on olnud esinemispaikade hajutamine üle linna, improviseeriv online Kidrakuur, Bluule ja teisedki.

Valehäbita võib öelda, et Augustibluus on Haapsalu suve üks tippphetk, üks neid sündmusi, mis linna nagu kujundavad, mille pärast paljud siia tulevad, mispärast paljud seda linna üldse teavadki. Tubli töö, korraldajad, et seda pidu tippvormis hoiate. Aitäh! Tuleval aastal siis jälle.

● TEISED LEHED

Verise seapea asemel saadeti 60 000 inimest

ÕHTULEHT. Seekordne ränderünnak Hispaania autonoomsele linnale Ceutale on lõppenud, ent põhjust rõõmustamiseks ei ole, sest toimunud ränderünnakut saab pidada õnnestunuks, kirjutab Õhtulehes rändeeskspert Kert Valdaru.

Hispaania võimud on teatanud, et enamik Marokost saabunud ligi 60 000 sissetungijast on vabatahtlikult Marokosse naasnud. Täna on piisavalt avalikke allikaid, mis näitavad, et Ceutasse sisse tungimine ei olnud spontaanne akt, vaid organiseeritud tegevus, kus Maroko piirivalvurid vaatasid ründe alguse hetkel kõrvale. Aga ka ränderünnaku lõpp tundub kummaliselt dirigeerituna. Justkui dirigent oleks tak- tikepiga kontserdi äkitselt lõpetanud ja orkestri koju saatnud.

Teada on, et Maroko võimud on ka varem lasknud Ceutale suunatud ränderünnakutel toimuda. Me nägime Ceutas klassikalist rände relvastamise tehnikat, kus riik või režiim tekitab, suunab või lubab teadlikult massilist rändesurvet, et suruda teist riiki poliitiliste või sõjaliste järeleandmisteni ilma sõjaväe kasutamata. Agressor ei saada siin sõnumi edastamiseks vastaspoolele verist seapead, vaid inimmassi, mis muutub relvaks. Arvan, et see, kellele Maroko soovis konkreetset sõnumit saata, sai selle ka kätte. Meile aga öeldi esiteks seda, et Euroopa ei suuda rohkem kui kümme aastat pärast eelmist rändekriisi jätkuvalt välispiiri kaitsta. Teiseks, et Euroopa Liidu välispiiride turvalisus sõltub edaspidigi mõnest Põhja-Aafrika riigist, praegu Marokost. Kolmandaks on teada, kuidas ränderünnakuga tekitada lõhesid nii ühiskondade sees kui liikmesriikide vahel. Neljandaks, jätkke meelde: kui Euroopa Liit ei suuda ise välispiire kaitsta, on sellel hind ja selle hinna määravad rände relvastamise võimekusega jõud.

Edu Euroopa Liidule järgnevate ränderünnakute tõrjumisel. Loodan, et Ceuta rändekriis avas silmad mitte ainult Hispaania, vaid ka kogu ELi otsustajatel, kirjutab Valdaru.

● LAUSELAEN

„Streigime täpselt nii kaua, kuni kokkuleppeni jõuame.”

Eesti meremeeste sõltumatu ametiühingu esimees **Jüri Lember** ametiühingu ja Kihnu Veeteede palgavaidlusest. Lääne Elu, 1. august.

Rahvusroog hapukurk 2026 aasta moodi

Tänavusel hapukurgihooajal pakutavad hapukurgid on kohati soolasemad ja vürtsikamad kui varasematel aastatel.

Suve peetakse üldiselt rõõmsaks ajaks, mil suurem osa läänemaailmast hinge tõmbab ja mida eesti keeli juba üle sajandi „hapukurgihooajaks” kutsutakse. Ajakirjanduse uurijate väitel kasutasid seda väljendit algselt Saksa kaupmehed ja rätsepad, kellel suvel oli vähe tööd ning kes pidid läbi ajama odava toiduga nagu hapukurgid.

Kõige levinuma seletuse kohaselt kandus väljend hiljem üle ajakirjandusse, kus see hakkas tähendama „uudiste pöuda” ehk aega, mil lehed täidavad veerge vähetähtsate või kummaliste lugudega.

Eks sisestage praegu mis tahes meediaväljaandes otsinguks BSH ja vaadake, kui mitu uudist Brigitte Susanne Hundist nädalas kirjutatakse.

Ent sel suvel on hapukurgid kohati päris soolased, et mitte öelda üle soolatud. Selle suve suursündmus on seni presidendivalimised, mis vaikselt podisevad, aga pilukil potikaane vahel tulev kuumaa tulumusena ka avalikkuses segadust tekitavad. Segaduse tekitamisega väheneb nii- gi madal toetus poliitikute suhtes.

Ja mis eriti tähtis – kui rahvale jääb arusaamatuks see, miks ja milliste kokkulepete tulemusena just üks või teine inimene presidendiks valitakse, siis võib see vähemalt alguses vähendada usaldust uue riigipea isiku suhtes.

Tagantjärele on Lennart Meri riigimehelikkuse mõõdupuu, aga esimesed aasta-kaks presidendi ametis oli ta üsna ebapopulaarne. Seda põhjusel, et tema valimist 1992. aastal tajus rahva enamik ebaõigluse- na. Rahvahääletusel valimiste esimeses voorus võitis selge ülekaaluga Arnold Rüütel. Aga riigikogu liikmete sel-

HANNES RUMMU
kolumnist

ge enamus – valdavalt uue poliitilise põlvkonna esindajad – hääletasid Meri poolt. Meri pidi end riigipeana mitu aastat enne tõestama, kuniks tema toetusnäitaja kõrgele tõusis ja sinna ka jäi.

Muidu on tänavuses poliitikas tõesti hapukurgihooaeg. Ministrid on suvepuhkusel ning püüavad valijate tähelepanu eelkõige sotsiaalmeedias. Praegusel valitsusel on am- etis jätkamiseks veel alla aasta ning see tähendab, et suurima seaduse- na on neil riigikogust vaja läbi saa- da 2027. aasta riigieelarve. Kuigi selle ümber on suvises vaikelus valitsuse ja kitsamalt Reformierakonna seest kriitikat kostnud, siis vaevalt jääb esimest korda taasiseseis- vunud Eestis üks riigieelarve vastu võtmata.

Aga kül- lap li- savad meie argipäevadesse ju- ba augustis-septemb- ris vürtsi ka mõned ministriumid, sest nende ametnikud looda- vad pikalt ette valmistatud otsuseid veel selle valitsuse ajal vastu võtta. Muidu kulub uue valit- suse tööle hakkamise peale terve aas- ta ning see on kaotatud aeg.

Ma ei ole nõus üldlevinud seisukohaga, et ametnike innukus on halb. Ametnikud on võimu võtnud ainult neis valdkondades, kus keh-

vad või ilma oma ideedeta poliitikut on võimu ära andnud. Reeglina on ametnikud erinevalt paljudest poliitikutest erialase kõrgharidusega, pika valdkonnas töötamise prakti- kaga ning tunnevad edumeelseid rahvusvahelisi mõtteid. Kui amet- nikud võtavad ennast sotsiaalme- dias teostavatelt poliitikutelt otsus- te tegemise enda teha, siis on see ju riigi arengule parem kui riigimasi- na sõit tühikäigul?

Hoopis kehvema tujuga on sel suvel eeldatavas- ti välispoliitika huvilised. Kuigi Venemaa mar- sib rindel ühe koha peal, laastavad nende rünnakud iga päev Ukrainat ja pole märkigi sellest, et viies sõja- aasta jääb viimaseks. Heameel on sellest, et Euroopa Liit on suutnud enam-vähem asendada USA rolli Ukraina toetamisel, aga sellest ük- si jääb väheks.

President Donald Trumpi ette val- mistamata rünnak Iraani vastu on pöördunud nüüd USA ja MAGAlas- te endi vastu. Vastu ootusi suudab Iraani režiim sõjaliselt vastu pidada ning šantažeerib hoopis ise muud maailma nafta väljaveo piiramise- ga. Algul peeti seda Trumpi strate- giaks, et ta tegutseb ettearvamatult ning kontrollib niimoodi poliitilist päevakorda. Nüüd on järjest kuhju- vad lahendamata probleemid näida- nud, et tegemist on viletsa riigijuhti- misega. Kuna aga tegu on maailma üliiriigi presidendiga, siis mõjutavad tema teod ja tegematajätmissed otse- selt või kaudselt ka meid.

Õnneks on viimase aja majan- dusuudised rõõmsama tooniga. (Kui maailmaturul üles-alla viskleb nafta hind kõrvale jätta.) Hinnatõus püsib paari protsendi peal, ehkki tavatarbi- jale võib mõnd suvekaupa ostes tei- siti tunduda. Ka kuigi maailma aja- kirjanduses kujutatakse Eestit täni- ni vaat-et-sõjatsoonina, siis välistu- ristide arv on tänavu taas tõusnud. Nii et kokkuvõttes on ka 2026. aas- ta hapukurgihooaeg vaid veidi vürtsi- kam kui varasemad.

● Kui rahvale jääb arusaamatuks see, miks ja milliste kokkulepete tulemusena just üks või teine inimene presidendiks valitakse, siis võib see vähemalt alguses vähendada usaldust uue riigipea isiku suhtes.

● KOMMENTAAR

Vajame kohakaaslust

Natuke vanemad inimesed mäletavad ja teavad, mis oli omal ajal kohakaas- lus. Inimesel oli oma kin- del töökoht, aga soovi korral võis li- saks võtta teisegi töökohta ja seda ni- metati kohakaasluseks. On neid, kes igatsevad minevikuaegu taga, aga ega siis elu nii roosiline polnud. Mitte kõigil polnud seda probleemi, et raha pole kuhugi panna – paljudel oli ka toona nagu nüüdki rahaga kitsas. Siis leiti lahendus: tehti rohkem tööd.

Ühiskonnale on alati kasulik, kui inimesed rohkem ja efektiivsemat tööd teevad ja nii on see praegugi. Oleme terve ühiskonnana libisemas võlaorjusse ja ainuke lahendus on suurendada tulu, sest kulu vähen- damine toob ühiskonnas kaasa lii- ga suuri pingeid – kuigi sedagi on vaja teha.

Tulu suurendamine ehk siis roh- kem ja efektiivsemalt töötamine aga pingeid ei too, kui just töömeeste ja

JAANUS
RIIMETS
lugeja

-naiste väsimus välja arvata. Kuid töö- väsimus on hea väsimus. Palgapäeval kontole laekuv suurem summa või- maldab ka kvaliteetsemat lõõgastu- mist ja puhkamist, näiteks meie to- redates spaades.

Kas saaks midagi teha, et inime- sed rohkem ja efektiivsemalt töotak- sid? Kõigepealt tuleb kõigiti hukka mõista kadedus nende suhtes, kes rohkem teenivad. Üldiselt austata- se meil töö tegemist ja ka häid pal- ku, aga siiski on inimesi, kelle süda- mes on naabri suhtes kadeduseus. Miks tema palk on kaks korda suu- rem kui minu oma?

Riik saaks siin üht-teist ära teha. Kindlasti mitte astmelise tulumak-

● Ühiskonnale on alati kasulik, kui inimesed rohkem ja efektiivsemat tööd teevad ja nii on see praegugi.

suga raske vaevaga teenitud eurosid endale kahmates, vaid hoopis vastu- pidiselt käitudes. Oleks tervele ühis- konnale kasulik, kui riik maksupo- liitikaga toetaks aktiivsust ja tulu- de suurendamist. Meie head ja liht- sat maksusüsteemi – eriti tulumak- su osas – tuleks edasi arendada nii, et tulu kasvades võiks suurenenud tuluosalt tulumaks väiksem olla.

Vaevalt oleks mõistlik kõigil teatud summast alates tu- lumaksuprotsenti vähen- dada, see oleks liiga suur tulu kaotus riigile, vaid mõtlen, et tulu kasvu võiks vähem maksustada. See meetod suunaks inimesi ühelt poolt tulu suurendama, teiselt poolt kind- lustaks paremini maksulaekumist, sest tulu peitmist jääks vähemaks.

Kui terve ühiskonnana rohkem ja efektiivsemalt töötame, saame kõik jõukamaks ja võlgelamist jääks vä- hemaks.

● SAIAMEISTRID

Haapsalus alustas hobipagariäri

Suve hakul avas Haapsalus Saue tänaval akna hobikorras pagaritöökoda Saue Saiakas, mida veavad Kriss-Lyna Prees ja Marko Maisalu.

MARIA MAI SIIMUT
mariamai@le.ee

Preesi sõnul tekkis Saue Saiaka asutamise mõte juba paar aastat tagasi, sest ta on alati armastanud küpsetada ning viinud erinevaid saia sõpradele ja perele. Selgema kuju võttis idee siis, kui Prees ja Maisalu kolisid eelmise aasta lõpus uude koju Saue tänaval.

„Soolaleivapeol viskasime perega nalja, et hakkame suvel koduaknast saia müüma. See mõte ei läinudki enam peast ning mida rohkem sellele mõtlesime, seda rohkem tundus, et võiks selle päriselt teoks teha,” ütles Prees.

Nimeks tuli inspiratsioon Preesi sõnul kunagisest Saue õlekast, mis asus Saue tänava teises otsas. „Lapsepõlvest on hästi meeles, et sealt müüdi läbi akna jäätist. Kuna meie mõte oli müüa oma koduaknast saia, tundus nimi Saue Saiakas kõige õigem.”

Preesi sõnul valmib kogu toodang algusest lõpuni käsitööna ning ta usub, et inimesed hindavadki järjest rohkem kvaliteetset käsitöötoitu.

„Küpsetiste koduaknast müümine loob kuidagi vahetuma ja kodusema tunde. Paljud kliendid ütlevadki, et just see teeb meie juures käimise eriliseks,” rääkis ta.

Saue Saiaka põhitooode on Itaalia päritolu lame sai *focaccia*. Seda pakuvad pagarid klassikalise, pätsina, magusana ja ka grillitud juustuga.

Preesi ja Maisalu sõnul sai *focaccia* küpsetamise plaan tõuke pagarite endi isiklikest maitseelistustest. „Tahtsime pakku da midagi sellist, mida ise hea meelega ostaks ja sööks ning mille tegemine meile päriselt meeldib,” leidsid nad.

Esimest korda avas Saue Saiakas küpsetiste müümiseks akna 19. juunil. Preesi sõnul panid nad Facebooki läänlaste gruppi kuulutuse üles ja sealt levis kuuldus pagariärist kulutulena edasi. Uudistajaid ja ostjaid oli nii naabrite kui ka kaugemalt kandi elanike seas.

„Eks enne esimest müügipäeva oli väike hirm sees, aga pärast seda päeva saime aru, et inimesed on meie ettevõtmise väga hästi vastu võtnud. Sealt saime ka julguse edasi teha,” sõnasid Prees ja Maisalu.

Seni on Saue Saiakas avanud oma akna umbes kaks korda kuus, sest küpsetamine on Preesi ja Maisalu jaoks eelkõige hobi ja võimalus kogukonna ellu panustada. „Avame nii, nagu endal töö ja muu elu kõrvalt aega ning viitsimist on,” lausuvad nad.

● „Müügipäevadel avame akna tavaliselt kell 12 ning oleme avatud seni, kuni saiad otsa saavad,” ütlesid pagarid.

„Müügipäevadel avame akna tavaliselt kell 12 ning oleme avatud seni, kuni saiad otsa saavad,” ütlesid pagarid. Kuna kogu toodang valmib Preesi ja Maisalu koduköögis käsitööna, algab nende päev juba kell viis hommikul.

„Küpsetame saia ka müügi ajal jooksvalt juurde, et kõik saaksid võimalikult värsket *focaccia*’t. Tavaliselt müüme kogu päeva saiad läbi kolme kuni nelja tunniga.”

Kundest Saue Saiakal puudust ei tule – hobipagarite sõnul on kell 12 juba järjekord ukse taga ning tavaliselt müüakse kõik saiad kolme kuni nelja tunniga ära. Vahel võtab pagaritöökoda vastu ka ettetellimusi, kui mõni ostja kardab küpsetisest ilma jääda.

Järgmisel korral avab Saue Saiakas akna 8. augustil Haapsalu kodukohvikute päeval.

Marko Maisalu ja Kriss-Lyna Prees.

2 X MARIA MAI SIIMUT

Hobipagarid pakuvad *focaccia*’t mitmel moel.

Noarootsi Katariina kiriku katus saab korda

Noarootsi Katariina kiriku katusel läksid juulis lahti katusetööd, mille algus ulatub tegelikult juba möödunud aastasse, kui osatühing Wuld pidi hakkama katust tõrvama.

„Tõrvamisest ei tulnud midagi välja, sest katus oli nii kehvast seisust. Katuselauad olid täitsa mädad ja roovitus nende all kohati ka,” ütles Wuld OÜ esindaja Hüllo-Kristjan Simson. „Teeme, nagu jõuame,” lisas ta. Wuld on kahe mehe ettevõte.

Simson ütles, et algselt on kiriku katuse ehituseks kasutatud männilauda. „Meie kasutame kuuske – männil on liiga palju oksakohti,” selgitas ta. Kuuselauda on samuti kasutanud varem kiriku katust parandanud ettevõtte.

„Meie lauad tulevad Alutagusest,” ütles Simson. Laud peab olema aga eriline – laiem ja pikem kui standardsed lauad.

Kiriku katuse remondi vajadus selgus mullu, kui seda tõrvama hakati.

ERAKOGU

Umbes 20 aastat, mis praegune katus Katariina kirikut on katnud, on Simsoni sõnul siiski väga lühike iga ühele katusele. Korralikult ja korrapäraselt hooldatud katused püsivad Simsoni ju-

tu järgi näiteks Norras sadakond aastat. „Laudadest katust peaks tõrvama vähemalt iga viie aasta tagant ja vahel mitu aastat järjest, aga EELK viga ongi, et raha on hooldamiseks vähe,” ütles ta.

EELK kolmest laudkatusega kirikust asuvad kaks Läänemaal. Peale Noarootsi kiriku katub laudkatus ka Nõva kirikut.

Tööd algasid mullu katuse lõunaküljel ja seal need ka praegu jätkuvad. „Põhjaku me pole veel uurinud,” ütles Simson.

Koguduse hooldajaõpetaja Kristo Hüdsi rääkis, et Katariina kiriku katusele on kogudus saanud mitmel aastal toetust muinsuskaitseametilt ja tänavu samuti Lääne-Nigula vallalt. „Meie eesmärk ei ole tingimata katust välja vahetada, vaid pigem remontida. Ainult kogudusele käiks see ilmselt üle jõu,” ütles ta.

Noarootsi kogudus on saanud muinsuskaitseametilt 2024. aastal 50 000 eurot katuse tõrvamiseks ning 2026. aastal ametilt 57 904 eurot ja Lääne-Nigula vallalt 3500 eurot katuse remondiks.

ANDRA KIRNA

● LÜHIDALT

Haapsalus läks kinopilet kallimaks

Haapsalus tuleb augustist kinopileti eest maksta üks euro rohkem kui seni.

Lapsepilet maksab nüüd kuus ja täiskasvanu pilet seitse eurot senise viie ja kuue euro asemel. Haapsalu kultuurikeskuse direktor Triin Jugapuu ütles Lääne Elule, et pilet läks kallimaks, sest augustist saab seda lisaks kassale osta piletikeskuse kaudu internetist. „Sellega on seotud lisakulutused, aga vaatajatel on mugavam, ei pea sabas seisma, kui ei taha,” põhjendas Jugapuu.

Juulis käis Haapsalu kinos üle tuhande inimese. Kõige populaar-

semad olid lastefilm „Käsilased ja koletised” ning Christopher Nolani „Odüsseia” – esimene kogus 375 ja teine ligi 250 vaatajat. „Kui saalis on 50 inimest, siis on juba hästi,” märkis Jugapuu.

„Odüsseiat” näidatakse Haapsalus augustis veel kaks korda.

Viimati kallines kinopilet Haapsalus 2024. aasta suvel seoses üldise hinnatõusu ja inflatsiooniga. Enne seda tõusis hind neli aastat tagasi kolmelt eurolt nelja ja neljalt eurolt viie peale.

Kaie Ilves

Wiedemanni parklas saab pool tundi tasuta parkida

Juuli keskpaigast tasuliseks muutunud Wiedemanni tänaval asuvas parklas saab edaspidi pool tundi tasuta parkida.

Tõrakese lasteaia kõrval riigile kuuluval krundil aadressil Wiedemanni 10 on parkimine juuli keskpaigast tasuta. Poole tunni parkimise eest tuleb tasuda üks euro, 24 tunni eest viis eurot.

Haapsalu abilinnapea Peep Aedviiru sõnul muudetakse selle nädala jooksul märke ja edaspidi on esimesed pool tundi kellaga parkides tasu-

ta. See tähendab, et vanemad saavad lapsi lasteaeda viies auto tasuta parkida.

„Ühes osas saime kokkuleppele, teises osas veel läbirääkimised käivad,” ütles Aedviir.

Osa, milles läbirääkimised veel pooleli on, puudutab 4-5 kohta Tõrakese lasteaia töötajatele, kes saaksid platsil püsivalt tasuta parkida.

Seni tasuta olnud parkla muutus tasuliseks 16. juulil.

Malle-Liisa Raigla

Haapsalu otsib taas noorte huvikeskuse juhti

Mais Haapsalu noorte huvikeskuse direktoriks valitud ja esmaspäevast ametisse asuma pidanud Marika voh Kühn loobus ametist ning linnavalitsus otsib huvikeskusele nüüd uut juhti.

„Loobusin eraelulistel põhjustel,” ütles von Kühn. „Loodan, et linnavalitsus leiab kiiresti kellegi, kes saab üle võtta.”

Abilinnapea Andres Kampmanni sõnul tuli loobumine eelmisel nädalal talle ootamatult.

Mai lõpus valis Haapsalu linnavalitsus üheksa kandidaadi seast huvi-

keskuse uueks direktoriks von Kühni, kes pidi ametisse asuma 1. augustist.

Huvikeskuse senine juht Reelika Ender pani ameti maha eelmise aasta septembri lõpus. Seni on direktori kohustusi täitnud kooli juhiabi Inga Sammal. Kampmanni sõnul jätkab Sammal juhikohustuste täitmisega uue leidmiseni.

Huvikeskuse direktori konkurss kestab 11. augustini ja uus juht peaks ametisse asuma juba sel kuul.

Malle-Liisa Raigla

Lahe tänav ootab lisarahastust

Haapsalu Lahe tänava liikluskorralduse muutmiseks saabus linnavalitsusse kuus arvamust. „Kokku 15-20 ettepanekut, mida muuta,” ütles Haapsalu abilinnapea Peep Aedviir.

Aedviir ütles, et kõiki ettepanekuid analüüsiti ja hinnati koos projekteerijaga ning kõik ettepanekute tegijad on saanud muudatuste kohta koondtabeli, mille abilinnapea lubas peagi ka kodulehel avaldada.

Kas märgistuse ja postidega liikluskorraldust muudetakse juba tänavu või jääb see tulevasse aastasse, Aedviir veel lubada ei osanud. „Väga tahaks sel aastal, aga peame rahastuse üle vaatama,” ütles ta.

Millal Lahe tänav uue liikluskorralduse saab, selgub septembris lisaeelarvet vastu võttes. Kui õnnestub tööd tänavu teha, siis tehakse seda septembris või oktoobris.

Muudatused puudutavad Lahe tänavat Mihkli ja Endla tänava ristmikust kaitseliidu majani. Suurim plaanitud muutus on Kalda tänavalt Lahe tänavale pööramise muutmise peateeks. Samuti on plaan ümber teha Lembitu ja Lahe tänava ristmik: kaitseliidu ees olevat parklat veidi nihutada ja muuta märgistuse abil ristmikku nii, et kaoks pimenurk.

Malle-Liisa Raigla

Veekeskus müüb sisustust

Haapsalu spordibaasid müüvad oksjonil veekeskuse sisustust.

Müügil on kümme veekeskuse riietusruumis kasutusel olnud kappide komplekti koos puidust pinkidega. Lisaks riietuskabiinid ning kaks teenindusletti. Kõigil oksjonitel on alghind 49 eurot.

Oksjonid kestavad 17. augustini, võitja peab oksjoni järgi arve tasuma 20. augustiks ja kauba ära viima hiljemalt 21. augustiks.

Haapsalu spordibaaside juht Sulev Vare ütles, et seda, millal vee-

keskuse lammutustööd algavad, teab vaid ehitaja, kuid viimane ujumisaalager lõpetab veekeskuses 23. augustil. Enne seda Vare kinnitusel tööd ei alga.

Haapsalu veekeskust hakkab ehitama Dreibu OÜ koos OÜga Arens Ehitustööd.

Veekeskuse ehitus läheb maksimaalselt 4,422 miljonit eurot, millest 2,4 miljonit tuli toetusena.

Varem on Vare öelnud, et veekeskuse lammutus algab augustis.

Malle-Liisa Raigla

Haapsalus uppus tiiki vanem mees

Eile hommikul töid päästjad Haapsalus tiigist välja vanema mehe surnukeha. Mõned minutid pärast kella üheksat hommikul said päästjad väljakutse Haapsallu Männiku teele, teatas päästeamet. Väikest aia tiigist toodi välja 67-aastase mehe surnukeha. Mehe surma põhjuse selgitab välja ekspertiis.

Tänavu on Eestis veeõnnetustes hukkunud 21 inimest.

Lääne Elu

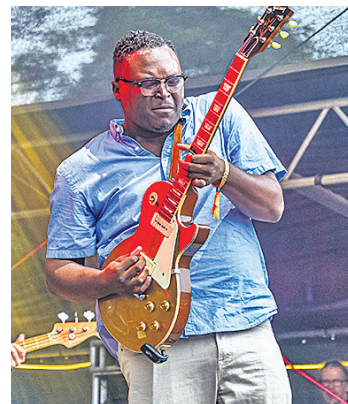

Piiskopilinnuse hoov oli nii reede kui ka laupäeva õhtul pilgeni publikut täis.

4 X KAIRE REILJAN

Eric Sardinas.

Sean McDonald.

Hoogne bluus pani inimesed lava ees jalga keerutama.

NÄDALAVAHETUS BLUUSI SELTSIS

Raul Ukareda: tänavune Augusti-bluus oli üks aegade parimaid

32. korda peetud Augustibluusi festival täitis Haapsalu möödunud nädalavahetusel tuhandete muusikasõpradega ja pani linna alates raudteejaamast kuni promenaadini heast muusikast kajama.

JUHAN HEPNER
juhan@le.ee

„Läks suurepäraselt. Ma ei oska veel täpselt öelda, kui palju inimesi käis. See võtab natuke veel aega. Ma ei ole veel teinud kokkuvõtteid, aga tundub, et meil oli väike publikurekord,” ütles Augustibluusi programmijuht Raul Ukareda Lääne Elule eile pärastlõunal.

„Praegu on selline tunne, et oli üks aegade parimaid festivale. Enam-vähem kõik õnnestus. Ilm ja kava valikud ja isegi mõned riskantsed otsused õigustasid ennast. Ei oska ühegi asja üle nuriseda,” lisas Ukareda.

Isiklikult jäi Ukaredale meelde näiteks laupäeva õhtul pealaval esinenud 25aastane ameeriklane Sean McDonald. „Bluusimees *par excellence*, selline nagu arhetüüpne bluusimängi-

ja peab olema. Kusjuures ta on hästi noor mees. Ta esindab bluu-si säravat tulevikku. Tema esinemine oli üks minu lemmikmomente,” rääkis ta.

„Gunhild Carlingi esinemise ajal oli tsirkusenumbr ja ma natuke kartsin, et äkki see võib-olla on kohatu seal, aga tegelikult see mõjus ülihästi,” lausus Ukareda. Gunhildi vend ja bändikaaslane Ulf Carling sõitis lavasõu käigus laval kõrgel üksrattal.

Bluus kõlas üle linna

„Gunhildi enda sära ja energia laval ning et ta esines vahetult enne Toby Leed – see töötas minu arust väga hästi,” märkis Ukareda.

Kolme päeva jooksul oli linna eri paikades kokku üle 30 kontserdi. Piiskopilinnuse õu, kus asus festivali pealava, oli rahvast tulvil nii reede kui ka laupäeva õhtul.

Esinejaterivi lõpus olid linnuses reede õhtul hoogne ameeriklasest kitarrist Eric Sardinas ja pärast teda Eesti enda vokaalan-sambel Estonian Voices, kelle kontsert oli The Blues Brother-si võtnes.

Veelgi tempokam oli pealaval laupäev, kus Sean McDonald jõudis kitarril mängides publiku sekka ning tema järel lavale astunud Gunhild Carling koos oma perebändiga andis jazzivõtmes et-teaste, mis tõi vaatajale kohati paralleele USAs kunagi väga populaarsete vaudeville'i tüüpi sõudega.

Pealava programmile pani laupäeval energilise punkti vaid 21aastane virtuosne inglise bluuskitarrist Toby Lee.

Pilgeni publikuga täitunud oli laupäeval ka Haapsalu raudtee-jaam, kus esinesid Mr Black & Blues Austraaliast, Micke & Lefty koos Chefiga Soomest ja Eesti bluuskitarrist Andres Roots.

Ukareda rääkis, et korraldusliku töö tõttu nägi ta ise esinejaid vähem kui oleks tahtnud, aga tal õnnestus kõigi lavade juures ära käia.

Kontserte peeti veel Virre pubis, kodurestoranis Väike Peter-sell, kohvikus Paul, promenaadi tantsupaviljonis, kus oli lisaks tänavune Bluule üritus, ja meelelahutuskohas Hoov. Kaluri villas toimus Emil Rutiku bluusiviktoriin. Kelli Uustani, Ain Agan ja Paul Daniel andsid pühapäeval Haapsalu toomkirikus kontser-

di, mis oli pühendatud valikule Marju Kuudi ja Riho Sibula esitatud loomingust. Seejärel peeti toomkirikus festivali lõpus katoliku missa.

Ukareda rääkis, et korraldusliku töö tõttu nägi ta ise esinejaid vähem kui oleks tahtnud, aga tal õnnestus kõigi lavade juures ära käia. „Ma arvan, et nägin umbes 40 protsendi kontsertidest,” ütles ta.

Õine melu Kidrakuuris

Üks Augustibluusi meeleolukamaid esinemiskohti oli Haapsalu kultuurikeskuses Kidrakuuri nime all reedel ja laupäeval avatud ööklubi. Seal improviseerisid pärast pealava kontserte paljud linnuses esinenud staarid nagu Eric Sardinas, Sean McDonald ja Gunhild Carling. Pidulikkus jätkus ka öödel vastu laupäeva ja pühapäeva varaste hommikutundideni.

„Kidrakuur oli 150protsendini õnnestumine. Meil on viimasel aastatel ööklubis olnud väike probleeme laupäevaga, et kõik on kuidagi väsinud. Aga tänavu pingutasime, et pealava esinejad tuleksid sinna ja laupäev oli seekord veel vaata et tugevamgi kui reede, kuigi ka reede oli väga meeleolukas. Mõlemad õhtud olid täiesti ideaalsed, nagu peab olema üks bluusifestivali ööklubi, et kõik on kohal ja laval kohuvad diletandid suurte meistritega,” rääkis Ukareda.

Ukareda sõnul käib töö järgmise aasta festivali programmi koostamisega. „Mul on tegelikult juba järgmise aasta pealava tabelis kõik lahtirid plaanidega ja isegi eelkõikulepetega täidetud. Nüüd tuleb neid plaane hakata konkreetseks ajama. Sellega hakkab ilmselt juba teisipäeval tegelema,” lausus ta.

Bluule – morbiidne poeesia bluuksi rütmis

Laupäeva kesktunnil seadsid end promenaadi tantsupaviljonis mugavalt sisse Mihkel Raud, Georg Merilo ja Brad Jurjens – vaid tunnikeseks oma jõud ühendanud kuldne (või pigem must) trio. Bluus ja luule sulavad üheks hetkest, mil Jurjensi nukker rõhuv kitarrisoolo kohtub Merilo ja Raua lemmikluuletustega – sünnib Bluule, mis tähistab tänavu oma 12. sünnipäeva.

„I only smoke weed when I need to,” („Suitetan kanepit vaid siis, kui selleks vajadus”) loeb Raud nii selgelt ja ilmekalt, et temast õhkuv brutaalsus kandub ka viimaste tooliridadeni. Kirjaniku jõuline süinge natura ei ole kuhugi kadunud ja ta pole seda ka Bluule tarvis pehmenetanud, jäädes endale truuks.

Mihkel Raud lugus luulet.

Esitamisele ei tule Doris Käreva ega Lydia Koidula, üleliigsed lembehetked ei kuulu nende meeste repertuaari. Milleks esitada õhulist ja härrast poe-

siat, kui saab tsiteerida Faithless'i laulu „Insomnia” või Push Upi „Teeme süsti”?

Õrnast lüürikast peavad kuulajad tõepoolest suu puhtaks pühkima – siin rännatakse Raua taktikepi juhatusel palju tumedamatel ja pimedamatel radadel, kus on muidugi omal kohal ka killuke musta ja võrtsikat huumorit, seega tunneli lõpust pais-
teiv valguskiir on garanteeritud, naermine rangelt soovitatav.

Ka Bluule eestvedaja Merilo esitab ängistavat ja muserdavat loomingut, astudes Raua värsiridadega dialoogi. Siiski ilmutavad Raud ja Merilo aeg-ajalt ka oma hapramat poolt, ent seda stiilselt, otsekohesest taganemata. „I've looked at clouds from both sides now,” („Olen nüüd vaadanud

pilvi mõlemalt poolt”) alustab Merilo Joni Mitchelli pala „Both Sides Now” tsiteerimisega. Lugu torkab kuulajat mõrkjalt, täpselt parajalt, mõjude ootamatuna. „Both Sides Now” on nagu kutsumata külaline, kes oma ettenägematust saabumisest hoolimata seltskonda hõlpsasti sisse sulandub ja lisab täpselt selle „miski”.

Tõelise *metalhead*'ina lisab Jurjens oma üürikeste, ent see-eest jõuliste kitarrikäikudega kontserdile sügavust ja raskemeel-sust, õiget bluuksi maiku. Tema metsik ja intensiivne muusikali-ne keel haarab publiku oma võimuse, jättes inimesed enama järele janunema.

Melanhooline ning oma olemuselt läbi ja lõhki nukra kõ-

laga bluuus sobib nagu valatult morbiidsust tulvil värsiridadega, süvendades nende mõju veel enam. Erinevalt näiteks džässist ei ole bluuus kerge taustaks mängiv meeleolumuusika. Kui mängitakse bluuksi, siis on see esiplaanil, olles ainus, millele tähelepanu naelutatakse. Bluus oli, on ja jääb.

Merilo käes võib tähelepanelikum silm märgata Kaur Riismaa luulekogu „Teekond päeva lõppu”. Narkootikumid, sigaretid ja alkohol on tüüpiline muster, mille juurde Raud ja Merilo varem või hiljem ikka tagasi jõuavad. Olgu siis eesti, soome või inglise keeles.

Viimastel minutitel esitab Raud siiski ka klassikute Ernst Enno ja Juhan Viidingu luulet:

„Sel poisil oli raske veretõbi ja surmal oli hammas verine...”

„Nii vaikselt kõik on jäänud su ümber ja su sees,” kõlab Bluule suursugune ja sisekaemusele kutsuv lõppakord.

Ent vaikust ei sündinud. Nimitelt otsustab üks joviaalses meeleolus mees, et nüüd oleks õige aeg paluda Jurjensil kitarril Eesti hümmi mängida. Õhus on elektrit, piinlikkust. „Lõpeta ära, see pole see koht,” kostab publikust. Raud ja Merilo löövad silmad maha ja lahkuvad vaikides, aga Jurjens jääb. Jääb ja mängib Eesti hümmi nii, nagu seda varem kunagi pole mängitud. Inimesed tõusevad püsti. Mitte selleks, et lahkuda, vaid selleks, et austust avaldada. God bless you, Brad!

MARIA MAI SIIMUT

UUS NÄITUS

Põhja- ja Baltimaade müüdid ärkasid koomikseis ellu

Haapsalu kultuurimaja fuajee võttis kuuks ajaks üle Põhja- ja Baltimaade koomiksinäitus „Mythbusters”, mida korraldab Läti koomiksikirjastus Kuš! koostöös Põhjamaade ministrite nõukogu esindustega Lätis ja Eestis. Kunstnikud on samuti pärit Põhja- ja Baltimaist.

MARIA MAI SIIMUT
mariamai@le.ee

Näituse kuraatori David Schilteri sõnul on Põhjamaa ministrite nõukogu ka varem kultuuririiritusi ja töötubasid korraldanud, et Lätis Põhjamaade koomikseid tutvustada. Selle raames sündis idee korraldada suurem projekt koostöös Balti riikidega, et tutvustada ja avada rohkem nii Skandinaavia kui ka Balti mütooloogiat ja legende. Kaasatud on samuti kaasaegseid legende nagu Nokia ja IKEA.

Klaasseinal ilutsevad erinevates tehnikates valminud ingliskeelsed koomiksid, mis püüavad tähelepanu nii oma sisu kui ka kujunduse poolest. Autorid on lasknud fantaasial lennata, lubanud loomingusse huumorit ja ironiat.

On nii morne mustvalgeid kui ka värvikirevaid taieeid. „Paljud lood on loodusest ning kujutavad skandinaavia rahvastele omast introvertset ja tasast loomust,” rääkis Schilter. Näiteks kujutab üks koomiks Taani jalgrattakultust.

Helgusele ja kergusele lisaks esineb näitusel süngema alatooniga koomikseid. „Üks Soome kunstnik käsitleb oma loomingu surma teemat ja seda, milliseid tagajärgi see endaga kaasa võib tuua,” rääkis Schilter.

„Ampluaa on tõesti lai: siin on väga palju erinevaid tõlgendusi Balti- ja Põhjamaade kultuurist, jättes inimestele ruumi oma kujutlusvõimet rakendada ning järeldusi teha,” sõnas Schilter.

Koomiksiste fenomen peitub kuraatori sõnul selles, et mingil määral sünnib filmi ja paberikunsti vahel sümbioos. „Koomiksid on lugude edasiandmise huvitav viis. See ühendab pildi ja teksti väga erilisel moel. Ajal, mil sa loed koomiksit, hakkab peas justkui film ketrama. See on omamoodi kütkestav vaatepilt,” lausus Schilter. Ta lisas, et

Näituse kuraator, šveitslane David Schilter.

2 X JUHAN HEPNER

Koomikseid saab näitusel imetleda ridadena.

koomiksid võivad suurendada ka nooremate põlvkondade lugemisindu tänu piltide rohkusele.

Schilteri sõnul on näituse korraldamine hea viis inimestele öelda, et koomiksid pole ainult laste pärusmaa, vaid on täiskasvanute seaski aktuaalne. „Tavaliselt, kui kuulatakse sõna „koomiks”, mõeldakse automaatselt piilupart Donaldile või Batmanile, ent tegelikult pakuvad koomiksid ka vanematele inimestele väga palju. Koomiksile saab väga erinevalt läheneda.”

Näitusel olevad tööd on stiililt seinast sein, alustades pealiskaudsete lasteaialapse laadis visanditega ning lõpetades üli-

detailsete viimase lihvi loodud joonistustega. „See näitab ühtlasi, et koomiksiste tegemiseks ei pea olema suurepärane kunstnik,” lausus Schilter. „Kõige keerulisem osa on muidugi ühendada tekst ja kujutav kunst ühtseks tervikuks,” lisas ta.

Skandinaavia mütooloogiast pärit gnomidele on samuti väike miniatuurnäitus korraldatud, mis algul isegi kahe silma vahele võib jääda. „Mythbusters” koomikseist on loodud ka raamat, mida saab hiljem mälu värskendamiseks sirvida. „Koomiksist ongi ju algformaadis kataloogi või raamatuna. Nii on lihtsam järke pidada,” ütles Schilter.

Haapsalu staadioni tenniseväljakud on taas avatud

Pärast pikki ja põhjalikke taastamistöid on Haapsalu spordibaaside staadioni tenniseväljakud jälle mänguvalmis.

Haapsalu staadioni kunstmurukattega tenniseväljakud rajati 2008. aastal. Aastate jooksul kogunes väljakute pinnale mustust ja hakkas tekkima sammal, mis muutis väljakud kohati libedaks.

„Mängijate ohutuse tagamiseks otsustasime väljakud ajutiselt sulgeda ning teha neile põhjaliku hoolduse,” ütles Haapsalu linna spordibaaside juhatuse liige Sulev Vare.

Tööd toimusid suve alguses ja kestsid kuu aega. Tööd hõlmasid väljakute süvapesu, sambla eemaldamist, vana liiva välja pesemist, liivakatte uuendamist ja

kogu mängupinna korrastamist. „Tööde maht oli üks põhjalikumaid hooldusi pärast väljakute rajamist,” rääkis Vare.

Kõik tööd teostasid spordibaasid oma töötajate ja tehnikaga, mistõttu Vare sõnul eraldi töövõtukulu ei tekkinud.

„Hooldustööde tulemusel on väljakud hea pidamisega, mängijatele palju turvalisemad ning pakuvad taas kvaliteetseid tingimusi. Lisaks on väljakute visuaalne ilme märgatavalt parem,” lisas Vare.

Vare sõnul on pärast väljakute taasavamist mängijatelt saadud tagasiside olnud väga positiivne. Eriti on kiidetud kvaliteeti, pidamist ja mängumugavust, märkis ta.

MARIA MAI SIIMUT

Selgusid Läänemaa meistrid padelis

Juuli kahel viimasel nädalal peeti kolmandat korda Läänemaa meistrivõistlusi padelis.

Võistlused algasid segapaaride mängudega. Mängud olid pingelised ning põnevust jagus nii mängijatele kui ka pealtvaatajatele.

Segapaaride meistriteks krooniti Kaia Kanepi ja Ain Lausmaa. 2. koha said Maribel Vetevoel ja Norman Madiberg ning 3. koha Simona Ladva ja Egert Trave.

Mees- ja naispaaride Läänemaa meistrivõistlused padelis peeti nädal hiljem. Vaatamata heitlikutele ilmaoludele said mängud peetud ning parimad välja selgitatud.

Naispaaride parimad: 1. Agri Gavronska ja Annika Mändla; 2. Lisli Pak ja Merily Märtson; 3. Kai Puusepp ja Silvia Ots.

Meespaaride parimad.

Meespaaride parimad: 1. Norman Madiberg ja Allar Õunapuu; 2. Ain Lausmaa ja Meelis Murss; 3. Magnus Velling ja Egert Trave.

SILVIA OTS

Segapaaride parimad.

Naispaaride parimad.

LÜHIDALT

Alexander Eberlele Pärnust esikoht

Garmini Purjetamise Eesti karikavõistluste neljandal etapil Pärnus sai Haapsalust pärit Alexander Eberle ILCA 6 klassis meeste seas esikoha. Rein Ottosoni purjespordikooli esindav Eberle tuli esimeseks ka kuni 19aastaste seas, kuid informatiivses üldarvestuses jäi napilt alla naiste võitjale, koolikaaslasele Romi Safinile.

Teine Haapsalust pärit purjetaja Robert Kesküla, kes esindas Kaalevi jahtklubi, tuli nii meeste kui ka U19 arvestuses neljandaks.

Lääne Elu

Kuhi-Thalfeldt võistles Poolas

Johanna Kuhi-Thalfeldt käis ainsa Haapsalu noorpurjetajana Poolas Gdynias Optimist klassi Euroopa meistrivõistlustel, kus sai tütarlastest 105. koha.

Parima koha Eesti tüdrukust sai neil võistlustel Elisabeth Veenpere Pärnu jahtklubist, kes oli 35.

Lääne Elu

Läänemaa jalgpalliklubi sai kaotuse

Läänemaa jalgpalliklubi esindusmeeskond kaotas pühapäeva õhtul Kemu staadionil peetud teise liiga mängu Saue jalgpalliklubile 3:0.

Vastased said esimese värava kirja mängu 27. minutil penaltist. Poolajale mindigi seisul 1:0, kuid teisel poolajal said vastased kirja veel kaks väravat.

16 mängu järel on Läänemaa JK saavutanud liigas ühe viigi, ülejäänud mängud on kaotatud.

Läänemaa JK järgmine mäng on 9. augustil koduväljakul Viimsi JK U21 võistkonna vastu.

Malle-Liisa Raigla

Virtsus tuleb karikaturniir

Reedel, 7. augustil toimub Virtsu staadioni väikesel liivaväljakul järjekorras juba kolmas rannajalgpalliturniir Priit Mäeoru karikale.

Kõmsi algkoolis sportimist alustanud Mäeorg on Eesti rannajalgpallilegend, kes jõudis esimese mängijana Eesti rannajalgpalli rahvuskoondises saja mänguni.

Enne tänavuse turniiri algust on Virtsu liivaväljakut korrastatud ja suurendatud. Kogukonna abiga toodi kuus tonni uut liiva ning tehti väljak laiemaks ja pikemaks.

Turniiriks on juba registreerunud mitmed võistkonnad nii noorte kui täiskasvanute klassis. Turniir algab kell 17.30 ja Mäeorg on ka ise turniiril kohal.

Jaanus Getreu

Optimistid võistlesid Saadjärvel

Saadjärvel peetud Optimistide karikasarja 4. etapil sai Haapsalu jahtklubi noortest purjetajatest parima koha Oliver Tibbo, kes oli 18.

Ragna Uus oli 41., Hubert Markus 43., Saara Kiisler 49., Joanna Marie Kütt 51., Enrico Tibbo 53. ja Henri Vau 54.

Lääne Elu

Rannavuti koondis tuli seitsmendaks

Moldovas peetud Euroliiga turniiri lõpetas Paliverest pärit Rasmus Munkskindl juhitud Eesti rannakoon-dis seitsmenda kohaga.

Vastased olid tugevad, nii nagu Euroliigale kohane, Alagrupiturniiril sai Eesti kolm kaotust: 1:5 Ukrainalt, 2:6 Taanilt ja 2:3 Saksamaalt.

Pärast alagrupimänge ootas ees esimene kohamäng, vannuti 5:7 alla Kasahstani rahvuskoondisele. See kaotus tähendab ka, et septembris ootab koondist A-divisjoni püsimajäämise nimel peetav üleminekuturniir. Turniir lõpetati siiski võiduga: viimases kohamängus alistati Belgia tulemusega 11:5. Selles mängus tegi Munkskindl kübaratriki, ehk lõi kolm väravat.

Jaanus Getreu

JÄRJEJUTT

Ohver

JAKOB MÄNDMETS

Üksikuna seisab saar keset ääretut merd nagu hälbinud tall laiapirrilisel rohelisel nurmel. Ootamatu takistusena tõuseb ta tormisõidul edasikihutavatele lainetele tee; pahuras vihas sööstvad murdained kaljusel rannal kõrgele, muutuvad siis halliks hõljuvaks uduks, millega maru niisutab saare kõrge kalda pinda. Suvine tuul põimib merelainetest ta ümber meeldiva valge pärja, mis lumivalge pehme kraena ehib saare urmseks kistud kallast.

Kerkides sinetavaist voogest silmapiirile, toob saar haigutavasse ja tülpinud reisijaisse aurulaeval suuresti elevust. Nad küsivad ta nime, vaatlevad ta metsaparrast, punase ristiga päästejaama ja põhjapoolsel neemel seisvat madalat halli kabelit.

Varsti vaibub saar jälle voogesse, kaobki viimaks hoopis silmapiirilt, ühtlasi ununedes ka reisijate meelest. Reisijad vahivad uuesti ükskõiksest määratusse avarusse või jälle alla laeva külge mööda üles sööstvaise päreldavaisse laineisse.

Sellel saarel elas auväärt saarevanem Jaan Lenström. Ei leidunud nooremate inimeste hulgast pea ühtegi, keda tema oma käega ei olnud ristinud, ja neile, kes puhkasid seal neemel väikesehalli kabeli ees jämedakruusalises mullas, pani Lenström viimselt mulda lihtsa, mustaks värvitud puusärgi kaanele. Hällist hauani jäid saarlased Lenströmi hoole alla, ta suu kuulutas neile õigust tülide puhul ja ta nuhtles valjusti üleannetut, kes julges üle astuda kommetest, mis saarlastele omad ja pühad. Sellejuures oli Lenström kõige osavam meremees. Ta juhtis oma paati nagu peru hobust ja pimedal ööl leidis ta silm kergesti veepinnani ulatuvate teravanukiliste kaljude vahelt tee valgmale. Kui Lenströmi väheldane kogu, veidi vimmas seljaga, ahtakese kuivetanud näoga, mida piiras harjaskõva habemetara, teraskõvade hallide silmadega pühapäeval kabelis astus lugemistooli, siis ei pidanud ükski saarlane teda oma suguseks. Ta heledapoolne, veidi kiunuv hääl käis nagu peenikeske, nahknõõridest kokkupõimitud piitsakeele löök läbi kabeli.

li. Siis seisis saarlased Lenströmi ees mahalöödud silmil.

Ta oli kuuskümmend aastat vana, aga niivõrra tugev, et temast poole nooremad mehed talvistel hülgejahi teekondadel tema kõrval hästi ei suutnud raskustele vastu panna.

Ükski ei olnud saarel nii rikas kui Jaan Lenström. Ta ilus neljatoaline pruuniks värvitud klaasrõduga maja asus nõos sügavmullasel pinnal. Voogudesse vaibuva päikese kiired panid igal õhtul ta maja aknad silmipimestavalt helkima ja vaadates rõdult, ulatusid ta pilgud mitu penikoorat üle lainetava mere.

Sellest on juba mitu aastat tagasi, kui Jaan Lenströmi ees kabelis puusärk seisis, milles puhkas ta naine. Sel korral kõneldi saarel kahest pisarast, mis Lenströmi põsilt alla vajunud, kuid ta kuivatanud need ruttu. Järgmisel sügisel möllas kolm päe-

va maru. Õnnelikud olid need, kes pääsid sadamasse, õnnelikud ka needki, kes kramplikult kinni hoides laevatükkidest suutsid päästa oma elu. Aga paljud pühkis maruhoog jäädavalt lainetesse ja nende viimaste hulgas oli ka Jaan Lenströmi vanem poeg. Surmasõnumit kuuldes ei veerenud ta silmist ükski pisar, kuid ta kramplikult tuksatavad palgelihased kõnelesid löödud haava põletavast valust.

Paar aastat peale seda ilmus kahvatanud, ara vaatega noormees saarele. Alles ainiti vaatlemisel tundis Jaan Lenström selle hädise inimese ära kui oma noorema poja. Noormees heitis voodi ja mõni aeg peale seda luges Lenström kindla häälega oma poja puusärgi juures matusepalvet.

Sel korral ta terashallidest silmadest küll ükski pisar ei veerenud, kuid saarel kõneldi, et ta ükski olles poja surnukeha juures tõepoolest oli nutnud.

Nüüd oli Jaan Lenström juba paar aastat teist korda naiseeese.

Ta naise nimi oli Maia. Vaese tütarlapse Maia õnne kohta ei võinudki saarlaste hulgas tõus-

ta mitmesuguseid arvamisi. Teda kosides vabastas Lenström neiu puudusest ja võis ta lesele emalegi muuta raske elulõpu hõlpsaks. Maia läks viletsast hurtsikust nāgusasse saarevanema majja ja pühapäeval oli tal õigus istuda kabelis esimesel pingil otse Lenströmi lugemispuldi vastas. Isegi saare jõukamad perenaised istusid järgmistes pinkides, olgugi et nad peale jutlust Maiaga ühes üle nõmme koju läksid ja temaga isegi naljatasid.

2.

Maia oli saarel kõige ilusam tüdruk. Üles kasvas ta oma lese emal onnis vanade võrkude peal, mis see mehe mälestusena visalt alal hoidis. Maia ei mäletanud neid pisaraid, mis ta ema kaheksateistkümnenda aasta eest ühel ööl valas, ei kuulnud ka seda palvet, kui naine ahastades kisendas. Maru mõrgamine mattis enese alla vaese naise õhkamise ja nutu. Nii rumal oli alles siis Maia, et ta isegi hommikul ei osanud isa järele pärida. Ainult pärast sai Maia isa uppumisest teada, aga ikkagi jäi õnnetuse suurus talle arusaamatuks. Järgneb

Alles ainiti vaatlemisel tundis Jaan Lenström selle hädise inimese ära kui oma noorema poja.

ARRIVA OÜ

ALEVIK VÕRUMAAL		RIIDEPUU	KÜBE	VEERG		MÄEAHELIK AASIAS	KÜLLAP	TALENDI-VAENE	KEEMINE	JORDAANIA PEALINN	AVAR
N. BATURINI ROMAAN											
SÜLG				ELANIKUNA ASUMA ÜKSTEISE JÄRELE							
LINN KREEKAS							POOL- RÄPANE VÄESTE-LINNAOSA				
SENT		MAO MOODI HÄALITSE-MA KÄRMUS									MÜRTSA-TUSEGA
INGLISE K EESSÕNA			TALLIUM			LÄTI KEELDES			NEEPER		
			SÖLTLANE			KARPKALA			ASESÕNA		
TUBA OOTAMISEKS										RAADIUS	
AMPSUGA										PRANTSUSE PIKKUSÜHIK	
EESTI RÄPPAR							PIIRKOND				
							MI-BEMOLL				
EESTI KUNSTNIK				EMA TOITUMIS-HÄIRE ALL KANNATAJA					JOONIS		
									ÕINE (UNE)AEG		
PALLAADIUM			ALEVIK RAPLA-MAAL LIND			TOIT LOOMADELE AUDI MUDEL					
ARMSALT, VEETLEVALT							SAAPASILM				
							ETTE (VAN.)				
VÕÖND						NAISENIMI				TÜTAR	
						MÕJUL, TÕUKEL				ASEND SPORDIS	
H NAABER		RÜÜTLITE UHING				EEL (VAN.)	TAASTÖÖ-DELDAVAD JÄÄTMED				
		LOSS									
ESI-, EEL-, ENNE-, ETTE-						PALJU, TUBLISTI					LINN ROOTSIS
MAI ON ...KUU						MEHENIMI					
PINNA-KAITSE									MINU		
									KALA		
ELUJÕUD, -RÕÖM								MUUTMÄLU (INFO.)			
								NOOT			
KÖLIN						MEES-SOOST (LOOM)					
						HAPNIK					
LAPSE ELUJÄRK											

Eelmise lehe vastus: Hispaania teetead rüüstavad Haapsalu aedu.

KUHU MINNA

• MUUSEUMID

Haapsalu linnuse muuseum

E-P kl 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni lmedemaa teemakeskus

E-P kl 11–18. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda

K-P kl 11–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum

K-P kl 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum

K-P kl 11–17. www.salm.ee.

Lyckholmi muuseum ja Saare mõis

K-P 10–18.

Rannarootsi muuseum

T-L kl 10–18; P ja E kl 10–16.

Rõude muuseum

R-L kl 12–16, muul ajal ette teatades roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum

T-L 10–17. E-post: lihulamuseum@laaneranna.ee.

merasilma". Näitus avatud kuni 29.08.2026.

Lasteraamatukogus

Rahvusvaheline illustratsiooninäitus „Maagiline mets”.

Haapsalu kultuurikeskuses

Põhja- ja Baltimaade koomiksinäitus „Mythbusters”. Näitus avatud kuni 31. augustini.

Haapsalu kunstikoolis

Majagaleriis: Hermes Sarapuu maalinäitus „Minu maastikud 2026 2” kuni 23. augustini. Hoovigaleriis: Ahto Laadoga ja Erki Meistri ühisnäitus „Kellena joosta väljadel” kuni 23. augustini. Keldrigaleriis: Moyo Eivase näitus „Puudutus, ehk mälestused tulevikust” 5. august – 12. september. Näituste „Kellena joosta väljadel” ja „Puudutus, ehk mälestused tulevikust” ühine avamine Haapsalu kunstikooli sisehoovis laupäeval, 8. augustil kell 17. Esitusele tuleb performance „Kunsti munemine”.

Lihula muuseumis

Näitus „Lihulas sündinud loodusteadlane Wilhelm Konstantin Frommhold Petersen” püsiekspositsioonis. T-L kell 10–17.

Iloni lmedemaa

Ilon Wiklandi illustratsioonide näitus „Röövlitütar Ronja maailmad”. Näitus „Kogu vaates. Ilon Wiklandi kollektsioon 20 aastat Haapsalus”.

Vormsi talumuuseum

Vormsirootslaste lugu ja eluolu 19.–20. sajandil. 1.–30.08 avatud K-P kl 11–17.

Ants Laikmaa muuseum

Kai Kaljo näitus: „Isa, sulle on kiri”.

Toimetus avatud E-R 8.00-16.30

Reklaamisoovid: reklaam@le.ee

Kohalikud uudised seitse päeva nädalas

Lääne Elu

Viktor Sillats ehitab Haapsallu uue sadama

0031

KAASRAJA RAHVALD

Lääne Elu

Pikk kultuurirööstus Pärnaltu ei 100. vääli pooh ne teema

KOOS ON SOODSAM!

Digi- ja paberlehe tellimiseks võtke ühendust meili teel le@le.ee või telefonil 473 7111.

Lääne Elu

Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress: Posti 30, 90504 Haapsalu. Toimetus 473 7111, info@le.ee Kuulutused 473 7111, le@le.ee Reklaam 473 7111, reklaam@le.ee Kodulehekülg: www.le.ee

Peatoimetaja Alvar Õepa Toimetajad Kaie Iives, Kaire Reiljan, Malle-Liisa Raigla, Juhan Hepner, Andra Kirna Keeletoimetaja Riina Tobias Küljendaja-kujundaja Tiina Kelviste

Reklaamitoimetaja Merelle Kallas Klienditeenindaja Kaire Vilson Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504 Haapsalu, tel 473 7111

Trükitud Printallis Pangakontod Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031, SEB EE62 1010 6020 0251 5004 Kojukandeprobleemid: tel 661 6616, info@omniva.ee.

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressiohkugusse pn@eall.ee.

MÜÜK

Müüa mustsõstrad. Hind 6.-/kg. Isekorjajale soodustus. Tel 5656 6874, Toomas.

Müüa söödateravilja/nisu. Tel 5196 7422.

PUIT

Müüa küttepuid koos veoga. Tel 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Kask ja kuiv puu alates 65.-, transport 3–9 ruumi. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohale toomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa kuiva (al 75.-/ruum) ja märga (al 65.-/ruum) küttepuid. Tel 5557 8483 ja 5394 0403.

TEENUS

Teostame majade, abihoonete ja aedade ehitusi, tänavakivide paigaldust, võtmekäte lahendused. Dekkan.ehitus@gmail.com. Tel 5632 7955.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine, süvendamine ja rõngaste vahetamine. Kaevumaja ehitus ja käsipumpade remont. Tel 557 4792.

Ohtlike puude raie, võsaloik ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Majade ja katuste värvimine. Tel 5822 9433.

Hauaääriste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287, Jevgeni.

Puurkaevude ja maaküttekaevude puurimine ning projekteerimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Katuste, fassaadide pesu ja värvimistööd. Katuste renoveerimine/paigaldus. Paigaldame katuseredeleid ja vihmaveerenne. Töökogemust 16 aastat. kpekatuspesu.ee, tel 5638 8994.

Rakkekaevude puhastamine, süvendamine, remont ja rõngaste vahetamine. Kaevumaja ehitus ja käsipumpade remont. Tel 557 4792.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

OTSIN TÖÖD

Otsin siseviimistlus- ja krohvimis-töid. Võib pakkuda ka väikesi üldehitustöid. Tel 5637 1399.

TÖÖPAKKUMINE

Pakun tööd töötajale, kes parandaks (Haapsalus) laelühtri. Lühtri piri-deks on 20W halogeenpirnid – 18 tk. Tel 506 5972.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.

E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Läänemaa vähiühing

on pakkunud oma liikmeile ja nende peredele tuge juba üle 20 aasta.

Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.

Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

KIRIKUTEATED

Seitsmenda Päeva Adventistide Haapsalu kogudus

Laupäeval kell 11 piibliarutelu, kell 12 jumalateenistus jutlusega.

EAÕK Haapsalu MARIA-MAGDALEENA kogudus

Pühapäeviti kell 9.30 piht. Kell 9.40 tundide lugemine. Kell 10 liturgia.

RIDALA BAPTISTIKOGUDUS

Pühapäeviti kl 11.30 jumalateenistus ja samal ajal laste pühapäevakool. Info ridalakogudus.ee.

EELK KOGUDUSED

Lääne-Nigula

09.08.2026 kell 12 Jumalateenistus armulauaga Lääne-Nigula kirikus. Teema: „Soosinguajad”. Igal neljapäeval kell 9:30 on hommikupalvus Lääne-Nigula pastoraadis. Diakooniaannetus avatud K 11–16; N, L 10–14. Teeliste kirik avatud R, L 13–16 ja P 11–16. Kantselei on avatud neljapäeviti 10–15.

MARTNA

P, 16. augustil kl 12 jumalateenistus armulauaga; kl 13 kammerkoor Collegium Musicale kontsert (kirikus). Sissepääs: vaba annetus. Martna kirikupood on avatud kolmapäeviti kell 16–19 (kogudusemajas). Martna Kogukonnakohvik on avatud tööpäevadel kl 11–

14. Rohkem infot 5809 3633 (Küllike Valk).

RIDALA

L, 8. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval on avatud Ridala kodukiriku tornikohvik „Papid ja mutid”. P, 9. augustil kl 12–18 Suure Haapsalu kohvikutepäeval on avatud Ridala kodukiriku tornikohvik „Papid ja mutid”; kl 13 kalmistupüha Sinalepa surnuaial; kl 15 jumalateenistus armulauaga (kirikus). Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirik on avatud teeliste suvekuudel laupäeval ja pühapäeval kell 15–18.

KARUSE

Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega kl 14 Karuse kirikus või Karuse kiriku talvekirikus.

KULLAMAA

N, 6. augustil kantselei SULETUD. L, 8. augustil kell 11–14 ja P, 9. augustil kell 11–14 kirik avatud teelistele. P, 9. augustil kell 11: 11. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga kirikus. Teema: „Soosinguajad”. Teenib õp. Aarne Lätte ja oreil Tea Lätte.

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos! Tel 5355 4330

TEATED

VORMSI VALLAVALITSUS ANNAB TEADA

Vormsi, Borby küla, Östery detailplaneeringu eelnõu eskiisi avalik väljapanek ja arutelu

Östery detailplaneeringu koostamine algatati Vormsi vallavolikogu 9. mai 2025 otsusega nr 13.

Detailplaneeringuala asukoht on Lääne maakond, Vormsi vald, Borby küla Östery katastriüksused: Östery vkt 7, 90701:001:0115; Östery vkt 8, 90701:001:0116; Östery vkt 9, 90701:001:0117; Östery vkt 10, 90701:001:0118; Östery vkt 11, 90701:001:0119; Östery vkt 12, 90701:001:0121; Östery vkt 13, 90701:001:0122; Östery vkt 14, 90701:001:0123. Planeeringuala pindala on 150 605.0 m², planeeringuala piir ühtib eelnimetatud katastriüksuste piiridega. Planeeringu materjalid on koostanud arhitektuurbüroo Naf-ta OÜ.

Planeeringuga taotletakse vahendada ehituskeeluvööndit kuni 70 meetrini korduvalt ülejutava ala piirist ehk ligikaudu 80 meetrini rannajoonest.

Planeeringule on koostatud keskkonnamõjude strateegilise hinnangu eelhindang ja Natura eelhindang, mille kohaselt ei ole planeeringu ellu viimisel kaasnep mõju sellise ulatusega, mis vajaks KSH või Natura täishindamist.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Östery vkt 8, 9 ja 10 katastriüksuste liitmine üheks katastriüksuseks ja selle sihtotstarbe määramine elamumaaks ning ka ülejäänud kinnistute sihtotstarbe muutmine maatulundusmaast elamumaaks; ehitusõiguse ja hoonestusalade määramine; tehnovõrkude ja -rajatiste ning juurdepääsuteede võimalike asukohtade määramine; ehitiste ehituslike ja kujunduslike tingimuste määramine; liikluskorralduse, haljastuse ja heakorras-tuse põhimõtete määramine; teha ettepanek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Ehitusõigus planeeritakse kruntidele igale ühe eluhoone ja kuni kuue abihoone rajamiseks.

Detailplaneeringu eelnõu eskiis on avalikul väljapanekul ajavahe-mikul 18.8.2026–18.9.2026. Avalik arutelu toimub 24.9.2026 kell 11:30 Hullo kohtuskeskuses.

Materjalidega on võimalik tutvuda Vormsi valla kodulehel https://vormsi.ee/valitsemine/planeeringud-ja-maakorraldus/detailplaneeringud/ ja vallamajas Hultos.

Detailplaneeringu menetluse käigus on igal juhul õigus osaleda planeerimismenetluses ja selle ajal avaldada arvamust planeeringu kohta. Arvamused saata kirjalikult e-posti aadressile vv@vormsi.ee hiljemalt 18.9.2026.

BÜROO AVATUD E–R 10–15 KALMISTU TN 3A, HAAPSALU

TEL 58 503 340 (kontor), 5846 1111

www.hingeviiul.ee

info@hingeviiul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumine ja info: hingeviiul@gmail.com / 58 503 340

TALLINNA KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID

HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED

MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS

KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI

ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT

KAKS KABELIT

www.krematorium.ee

telefon 623 8808 (24h)

Pärnamäe tee 36

Tallinn

JUHAN HEPNER

Oru kultuurisaali valvab installatsioon

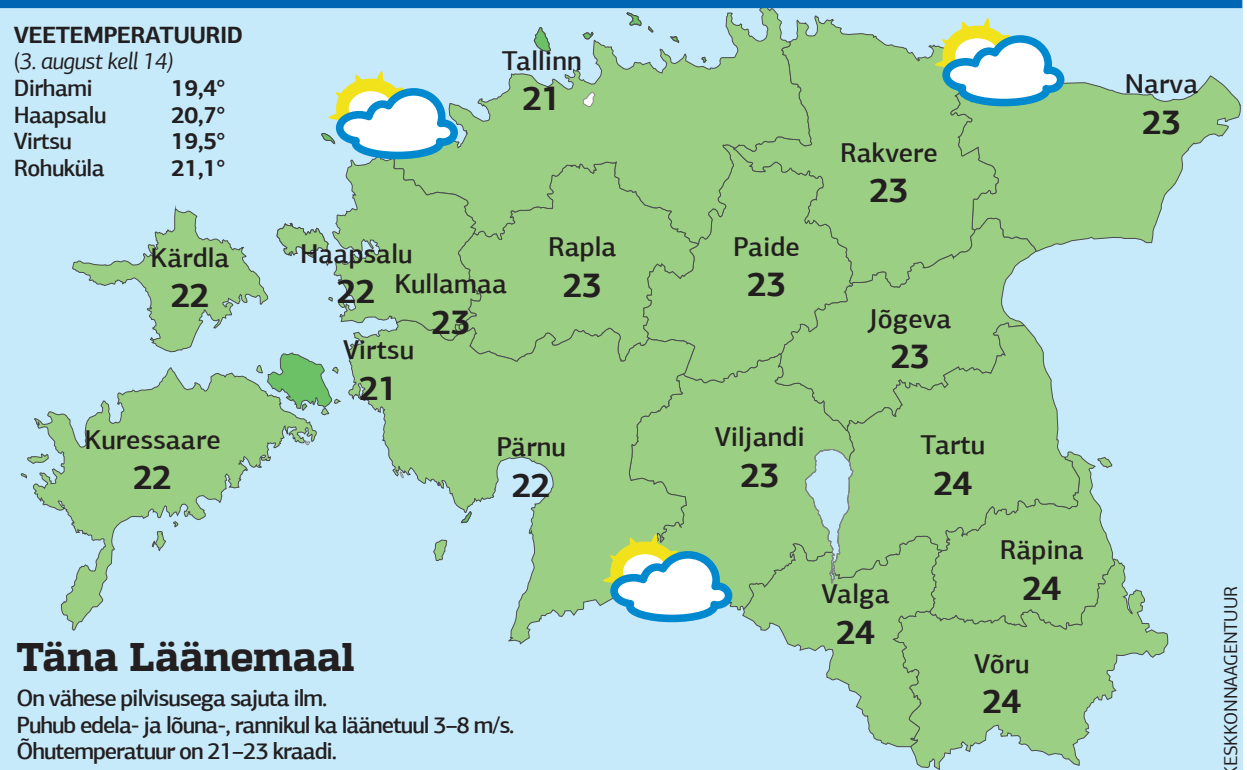
Linnamäele Oru kultuurisaali ette paigaldatud installatsioon „Mõtles välja” ootab istet võtma, järele mõtlema ja kirja panema, mis selles kandis on head. „See on selline tuju tõstev asi,” ütles Oru kultuurisaali perenaine Viivika Orula. Kultuurisaali ees seisavad Mõisaküla elaniku Elen Ormuse loodud loomakujud kass, koer ja siga. Kassi taskust saab pastaka ja sedeli, kuhu kirja panna Oru kandi toredaid asju. Pärast seda tuleb sedel libistada kohaliku raamatukogu postkasti. „Kui sedeleid koguneb, siis paneme rivvi, mis meil head on,” ütles Orula.

Installatsiooni idee sai alguse kevadel, kui Ormuse tehtud hernehirmutis Virk Virge läks Heimtali muuseumisse näitusele, kus tulijat tervitas tekstiilikunstnik Anu Raud ise. „Siis sai hakatud mõtlema, et Linnamäe on ju tohutu ilus asula, aga natuke igav,” ütles Orula. Lõbus kolmik jääb kultuurisaali ette augusti lõpuni.

KAIE ILVES

ILM

VEETEMPERatuurID
(3. august kell 14)
Dirhami 19,4°
Haapsalu 20,7°
Virtsu 19,5°
Rohuküla 21,1°

Täna Läänemaal

On vähese pilvisusega sajuta ilm.
Puhub edela- ja lõuna-, rannikul ka läänetuul 3–8 m/s.
Õhutemperatuur on 21–23 kraadi.

Kolmapäev

lõunatuul
3–9 m/s

öö päev

9°...25°

Neljapäev

edlatuul
5–10 (14) m/s

16°...24°

Reede

läänetuul
5–11 (15) m/s

15°...21°

Laupäev

läänetuul
3–8 m/s

10°...22°

VAATA KA
WWW.LE.EE

Suurepärase kingiidee – Lääne Elu tellimusega kinkekaart!

Saadaval 1 kuu, 3 kuu, 6 kuu, 12 kuu kinkekaardid.

Andke soovist teada meili teel le@le.ee või vormistage ost toimetuses: Posti 30, Haapsalu.

Ennetavad tervisekontrollid Haapsalus

Teisipäev 4.08 kell 9.00–15.00

Proovivõtubuss asub Rannarootsi Keskuse (Rannarootsi tee 1) parklas.

Meie juures saad:

- osta tervisekontrolli pakette ja kinkekaarte
- anda vereproove

Broneeri aeg minu.synlab.ee

TEGEVUSLUBA L03886 24/7

KATUSEHOOLDUS.EE
KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakkumist:

tel 5550 9476 / info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

34 aastat koos Sinuga

Raamid ja klaasid
-34%

Sünnipäevakuul on nägemise kontroll ostjale TASUTA!

Tutvu kampaania tingimustega normanoptika.ee

Karja 7, Haapsalu. Tel 473 4737
E-R 10–18, L 10–15, P suletud
www.normanoptika.ee

norman
optika

Kohalikud uudised seitse päeva nädalas –

TELLIGE DIGILEHT JUBA TÄNA.

Tellimiseks võtke ühendust meili teel le@le.ee või telefonil **473 7111**.

Balti Puurkaev

- Puurkaevude pesu
- Maasoojuspuraude puurimine
- Puurkaevude puurimine
- Soojuspumpade paigaldus
- Pumpade paigaldus
- Rauaeraldusfiltrite paigaldus
- Septikute ja veetrasside paigaldus

Tel: 521 7415, 504 2999
www.baltipuurkaev.ee

Siin võiks olla teie reklaam!

Võtke ühendust reklaam@le.ee.